

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Nr.
F-02-2020

Vår ref
20/881

Dato
28. april 2020

Ikrafttredelse av endringer i statsborgerforskriften - personopplysninger og automatiserte avgjørelser

Kunnskapsdepartementet har gjort endringer i forskrift 30. juni 2006 nr. 756 om erverv og tap av norsk statsborgerskap (statsborgerforskriften) §§ 13A-1 til 13A-3 og §§ 14-1 og 14-2 og §§ 14-5 til 14-8. Endringene innebærer at formålet med behandlingen av personopplysninger reguleres, herunder når statsborgermyndigheten kan viderebehandle personopplysninger for nye formål. Videre reguleres det hvem som er behandlingsansvarlig og bruk av automatiserte avgjørelser. Bestemmelsen om opplysningsplikt for kommunene endret, og det er tatt inn bestemmelser om opplysningsplikt for Politiets sikkerhetstjeneste, fylkeskommunene, universiteter, høyskoler, frittstående skoler og Kompetanse Norge.

Viderebehandling

Bestemmelsen om viderebehandling i statsborgerforskriften § 13A-1 annet ledd er ment å gjelde både viderebehandling av opplysninger fra én persons tidligere saker i personens etterfølgende saker, og viderebehandling av opplysninger fra én persons sak til bruk i en annen persons sak. Vilkåret om at sakene må ha en forbindelse er også oppfylt når statsborgermyndighetene har behov for å behandle personopplysninger i en sak som gjelder andre personer som kommer fra samme område eller som har felles kjennetegn, når det kan avdekke mønstre og modus i porteføljer.

Bruk av automatiserte avgjørelser

Endringen i statsborgerforskriften § 13A-3 innebærer at Utlendingsdirektoratet kan treffe avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger. I

denne «kan»-vurderingen må det blant annet ses hen til om automatisering er forsvarlig, herunder om saksporteføljen er egnet for automatisering. Adgangen til bruk av automatiserte avgjørelser omfatter også avslag på statsborgerskap.

Den teknologiske utviklingen i Utlendingsdirektoratet vil sette grenser for hvilke saker det er forsvarlig å underlegge helautomatisering. Avgjørelsen kan ikke bygge på skjønnsmessige lov- eller forskriftsvilkår, med mindre avgjørelsen er utvilsom. Avgjørelsen er utvilsom dersom et utfall som er i tråd med lov, forskrift, instruks, eller UDIs praksis lar seg bestemme av sakens faktum og forhåndsdefinerte kriterier som ligger til grunn for automatiseringsløsningen. For eksempel kan vurderingen av om identiteten til en søker er klarlagt i henhold til statsborgerforskriften § 1-2 annet ledd vurderes automatisk, så lenge det ikke foreligger opplysninger som gjør at det er tvil om hva som er søkerens riktige identitet og dette kan vurderes på bakgrunn av forhåndsdefinerte kriterier.

Særlige kategorier av personopplysninger og opplysninger om straffedommer og lovovertridelser, jf. personvernforordningen artikkel 9 nr. 1 og artikkel 10, kan inngå i avgjørelsen.

Innhenting av opplysninger fra Politiets sikkerhetstjeneste

Endringen i statsborgerforskriften § 14-1 innebærer at Politiets sikkerhetstjeneste etter anmodning fra Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda skal gi en vurdering av om saken berører grunnleggende nasjonale interesser.

Anmodningen fra Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda kan inneholde de personopplysninger som Politiets sikkerhetstjeneste mener er nødvendige for å identifisere søkeren og å avgjøre om søkeren berører grunnleggende nasjonale interesser. Anmodningen kan være manuelle anmodninger i en sak eller automatiserte forespørsler.

De nærmere saksbehandlingsrutinene for statsborgersaker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn, herunder nærmere om innholdet i Politiets sikkerhetstjenestes opplysningsplikt, reguleres i F-05-18 Instruks om behandling av saker etter statsborgerloven.

Opplysningsplikten i §§ 14-6 og 14-7

Opplysningsplikten til kommunene, fylkeskommunene, universiteter, høyskoler og frittstående skoler innebærer at opplysningene kan innhentes direkte fra skolene. Frittstående skoler omfatter private skoler både på grunnskolenivå, videregående skoler og skoler for høyere utdanning.

Det er et vilkår at opplysningene som innhentes er nødvendige for å behandle statsborgersaken. Det er statsborgermyndighetene selv som skal vurdere om opplysningene er nødvendige for å behandle saken.

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 30. april 2020.

Med hilsen

Toril Melander Stene (e.f.)
avdelingsdirektør

Cecilie Uteng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg: Endringsforskrift